

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svoje frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravišstvo, na katero naj se blagovoltjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 13. novembra. „Pol. Corr.“ iz Beograda poroča, da je srbska vlada odbila poziv porte, svoje vojske od meje nazaj potegniti. Skobelev je pristurmanje pozicije na zelenej gori obdržal, kljub večkrat ponavljanim turškim poskušanjem zopet pridobiti jih.

Cetinje 13. novembra. Črnogorci so 12. novembra osvojili Bar (Antivari) gospodstvujoči fort Sutorman, ujeli posadko, dva kanona, municije in živeža. Knez dalje prodira.

Cetinje 12. novembra. Denes so vzeli Črnogorci še štiri kule in dve vasi, katoliško vas Zubci in turško Tudjemili.

Carigrad 13. novembra. V nedeljo je bil oster artilerijski boj v Šibki-soteski. Turški načelnik artilerije Lehman-paša je padel.

Peterburg 12. novembra. Oficijalno. Oddelek Skobelevljeve vojske je 9. t. m. na prvi naskok vzel prednjo višino „zelene gore“ pri Plevni in se je tam utrdil. Dvakrat so Turki poskusili Ruse od tam pregnati, a niso mogli.

Bukarešt 12. novembra. Kakor „Agence Russe“ poroča, je porta obrnila se na nemškega poslanika kneza Reussa s prošnjo, naj Nemčija posreduje za mir. Poslanik pak je odgovoril, naj se porta obrne v ruski glavni stan.

Bukarešt 11. nov. Zimermanov oddelek v Dobruči je dobil mnogo težkih kanonov za obleganje. — Neprestano gredo še skozi v Bukarešt po železnici vlaki pomočnih voj-

nih krdel na Dunav. Včeraj je šel general Obručev iz Armenije tu skozi, da namesto Nepokojškega prevzame načelnništvo generalštaba.

Carigrad 11. nov. Denes je prišla sem depeša poveljnika v Karsu od 28. oktobra. On poroča, da je dobil pismo po ruskem glasniku od generala Loris-Melikova, ki ga je pozval predati trdnjavo z dovoljenjem, da sme garnizona svobodno oditi. Iz vseh oficirjev je bil sestavljen vojni svet, ki je sklenil enoglasno vstrajati.

Vojska.

Pri Plevni Rusi niso čakali, da bi se stradani Turki prodirati poskušali, temuč stisnili so jih še bolj, vzeši jim na jugu Plevne reduto „zeleno goro“. Pozicija mora važna biti, ker so Turki večkrat poskušali nazaj dobiti jo. Iz jednega menj jasnega ruskega telegrama so včeraj turkofilni nemški listi že sodili, da se Skobelev nij vzdržal na osvojenj zelenej gori. Denašnji telegram jim to upanje podere. — Sicer pa dopisnik „Timesov“ iz ruskega taborja izpred Plevne poroča 29. okt., da ima Osman-paša le še za 14 dni živža. Torej mu je moral te dni poiti, če je bil „Times“-dopisnik prav podučen in če nema drug anglešk dopisnik v „Daily News“ prav, ki pravi, da imajo Turki še za 30—40 dni govejega mesa v Plevni dovolj.

Črnogorci so osvojili fort, ki dominira nad primorskim mestom Barom ali Antivari, katero ima luko za trgovino in okolo 5000 prebivalcev, večidel Srbov. Priplenili so pri tej priliki zopet dva kanona, s katerima bodo svojo artilerijo dopolnili.

Oficijozna ruska agentura poroča, da so Turki pri Nemčiji uže za posredovanje miru prosili. Dokler nij turška vojska popolnem vržena, in dokler niso kristijanski Slovani osvojeni, gotovo nij misliti o miru.

V Šibki, kjer je Sulejman najboljšo svojo vojsko raztolkel, ubili so Rusi glavarja turške artilerije Lehman-pašo. Ime kaže, kakor da bi bil Nemec ta paša, ki se je preselil proroku v naročje.

Po povodu zmage pri Aladža-dagu je veliki knez Mihal, glavnokomandujoči kavkazke armade, izdal sledeče dnevno povelje na vojsko: V taboru na višinah Vizinkiojskih 15. oktobra. Vojska delujoče armade! Denes ste privojevali zmago vas vredno! Sovražna vojska je razbita, tisoč ujetih, mnogo kanonov je v naših rokah. Denes ste ruskemu carju novo, slavno uslugo naredili. Jaz se zahvaljujem vsem načelnikom in oficirjem, ki so svojo sveto dolžnost izpolnili. In vam, vojaci, ponos ruskega imena, vam hurá! od jednega konca domovine do družega!

Na Bulgarskem.

Rusko „Novoje Vremja“ ima sledeči zanimivi dopis iz Gornjega Studena:

Tu nij pripravno živeti, kadar piše se veroizhodni veter. Ta veter močno preseda konjem na odkritem polji in na dvorih. Da, tudi nam jezdecem in pešcem nij čisto po volji v šatorih, kateri niso v stanu vzdržati napora silnega vetra. Šatori se zibljejo, skoz luknje in špranje piše veter. Še generalški šatori ne zadržujejo vetra ampak kolebajo sem ter tija. V bulgarskih kočah in hramih nij mogoče dobiti pribežišča. Te koč

Listek.

Pozno.

(Stranica iz življenja.)

Živel sem z materjo in sestro, staro devo. V ranej mladosti sem se bal žensk in bežal od njih, potem sicer nijsem begal, a bil sem proti njim popolnem ravnodušen. Videl sem samo védo pred soboj, živel samo za njo, vse drugo se mi je predstavljalo v megli in celo nič me nij zanimalo. Celo ljubezen k materi in sestri je bila nekako nepoznana, skoraj le navada. Nikoli mi nij prišlo v glavo, da morete one tudi čutiti, trpeti, in bojim se, da nijsem naredil ničesar za njiju srečo. Skrbel sem jima za živež, a brez vsakega truda od svoje strani in tedaj si tudi tega ne morem šteti v zaslugo. Plačali ste mi profesuro, jaz sem vzel denar, pa ko bi mi tudi ne bili plačali, čital bi tako. Edina nesreča, koja bi mogla mene zadeti, je izguba katedre. Samo enkrat v trinajstih letih sem izkusil živo čuvstvo, ka-

tero me je bolj pretreslo, kakor sem se za to čutil sposobnega. V poslednjem kurzu sem se sprijaznil s knezom Hozarovim. Čudna taka družba, mej sinom bednega učitelja in bogatim aristokratom; toda jaz sem iskal te družbe. Približala sva se slučajno, in on se je privezal na-me z vsem ognjem mladeniške duše. Jaz nijsem bil nikdar pri njem, on pri meni — vsak dan. Cenil je mojo družbo, kakor se kaže, bolj kot svoje življenje; neprestano je kazal bojznost, izgubiti jo. „Profesor,“ govoril mi je (precej prvi čas najinega soznanja mi je dal to ime in tako je ostalo) „če se mi dva zaljubiva v eno in isto žensko, veš, potlej je najine družbe konec.“

„Ne,“ sem odgovoril jaz, „nič podobnega se ne pripeti, vsaj z menoj ne; ljubezen je bolezen neizobraženih ljudij, jaz se pa nadejam, da tako brez mislij nikdar ne bodem.“ Tako prepričanje sem imel takrat.

Sploh, jaz sem se zanimal takrat le za umske predmete, Hozarov je bil pa ves v življenji, in njegova javljenja so ga delala

zamišljenega, a na tem polji on v meni nij dobil jeka. Ne glede na to, malo je manjkalo, da me nij molil. Vendar morem reči, da ga nijsem ljubil zaradi tega. Očarala me je ta živost čuvstva v njem, katere je meni manjkalo. On je s svojo spretnostjo oživljal mnogo, kar je bilo za me mrtvo, in s tem tako rekoč dopolnjeval moje življenje. Jaz sem ga ljubil, kakor bi mogel ljubiti sina ali mlajšega brata, a moja ljubezen se nikakor nij mogla skazati in zato je večkrat bitko tožil nad mojo hladnostjo. Vendar ste bili te dve leti, ko sva se videla vsak dan, srečni leti. Mi smo uže končali kurz; jaz sem ostal pri univerzi, on pa stopi v ministerstvo vnanjih zadev. Polagoma je svetno življenje jelo vleči ga na-sé in razjedinjati naju. Ne to, da bi on ne dobil več časa za-me, ne, on je bil pripravljen požrtvovati brez usmiljenja vsako veselico, samo da bi bil z menoj, toda najine ideje so se bolj in bolj ločile.

On se zaljubi. Pri lastnej mu naturi se je s strastjo vdal on novemu čuvstvu in na-

imajo samo po dva oddelka: vežo in spalnico; tu je pomeščeno vse premoženje Bulgarovo, začeni s piščeti do mladega bivola. Veter in mrz prižene vse gospodarjeve otroke v spalnico iz kravjeka. Vsa bosonoga deca ima višnjevkaste ustnice, lica, roke in noge. Še sveče nij moč prižgati v šatorih in kočicah, ker veter gasi in od vrha pa dež kaplja. Podstrešje se ne more dobiti nikjer, ker so bulgarske hiše pokrite s slamo in prstjo, ali podgane in kure razrijejo vso streho in dež lije naravnost v izbo. Bedno je: popir in obleka se premoči kar na jednoč. Jaz sem našel jedno samo sredstvo zavarovati se pred dežjem, in to sredstvo so bili angleški listi. Iz njih si napravljam streho in na ta način odpeljujem dež krog sebe v stran. Nad glavo pa razprostem še dežnik in v takem položaji vam pišem ta dopis. Tako se živi v glavnem stanu, v ostrogu, v letnej obleki! Dobro, da nas mrzlica ne vznemirja, akopram v vsakej hiši po dva ali trije Bulgari leže in boleajo. Boleajo za mrzlico in umirajo za notranjimi boleznimi, krvavo drisko in prehlajenjem. Ljudje pravijo, da je tem boleznim uzrok od tolike množice ljudstva in konj pokvarjeni zrak. Bulgarke pripovedujejo, da nijso videle nikdar toliko ljudi in konj; ob času napajanja konj še vode ne morejo dobiti za pranje. Po tukajšnjem običaji pero Bulgarke svojo obleko pri studencih na kamenji in ne doma v koritu. Sedaj ne morejo skoro nič prati, ker je noč in dan pri vodnjakih vse polno vojakov in kozakov, kateri napajajo svoje konje in pripravljajo sebi hrano. V tem se čutijo Bulgarke stiskane; nij vode, nij čistote in brez teh pogojev tudi nij zdravja. Da, tudi mi moramo imeti obleko oprano; pošiljamo jo v perilo v Svištovo ali Trnovo. S telesa pa blato in drugo nesnažnost kar čišemo, kajti kopati se ne moremo nikjer, živimo pa zmirom v slami in prahu. Ugodneje se pa živi pri lepem in grdem vremenu v jurtah (šatorih iz klobučine) in turških stoških šatorih, katere so uplenili prednji oddelki Gurske armade v Trnovem, Lovči in Kazanliku. Hvala generalu Gurku, sedaj imajo mnogi priprava stanovišča. V turških šatorih je gorko in veter se splazi mimo njihove stoške podobe. Tudi prostorni so ti šatori, visoki pa tako, da se v njih prav lahko obesi preljubi glavorezec bašibozuk ali čerkez.

Zimovati se pripravljamo za Balkanom v Sofiji ali Adrijanoplu. Jaz tako tem raje

mislim, ker si še nijsem naročil zimske obleke in ker je v Traciji po zimi topleje in se lahko prestane brez kožuhov in pečij. Balkan varuje Tracijo pred severnimi vetrovi, kateri si vedo dobiti pot skoz Besarabijo in Dobrudžo v dunavsko Bulgarsko. Govori se, da je predloženo zimovati v Svištovem ali Trnovem. Poznajoč Bulgarsko, pravim, da bi bilo, če bi mi zimovali v Bulgariji, na tej strani Balkana najboljše meste za zimovanje Trnovo. To mesto je obdano z večjimi bulgarskimi vasmi in njegova okolica nij opustošena, dočim je svištovska okolica opustošena in tudi nij večjih vasij krog Svištove, tedaj bi morali prestajati naši vojaki in konji velike neugodnosti in pomanjkanja. V Svištovu je vse drago in tamošnji prebivalci hočejo, da bi jim zaščitniki Bulgarske vsako reč židovsko plačali. V Trnovem se dobi vse v obilnosti, ker je mesto veliko in baš tako okrožne vasi: Leskovec (1.500 hiš), Samovidenje (800 h.), Gornja Orehoviča (600 h.), Spodnja Orehoviča (400 h.), Mihailica, Murat-bej, Resenj, Polikrapice itd. Vse te vasi so bulgarske in zamorejo prehraniti 300.000 mož številno armado. Ta krajina je središče bulgarskega naseljenja in bulgarske inteligence na tej strani Balkana.

Zelo žalostno je pa, da so šole v osvobojenih krajih Bulgarske še zaprte. Učiteljev nij in tudi denarja ne v občinskih blagajnah. Duhovno načelstvo ne odpira šol s pretvezo, da nij denarjev. Čudno! Kako more biti to, da bi v osvobojeni Bulgarske ne bilo denarja, a v sužnej Bulgarske pri Turkih ga je bilo? Jaz mislim, da namestnik trnovskega metropolita narodne denarne vsote kar hrani, ker denar za vzdrževanje leskovskega duhovnega semenišča se pobira leto naprej. V začetku letošnjega leta in lani pri pravoslavnem prebivalstvu nabrani denar še nij nič potrošen in bi se mogel upotrebljevati za vzdrževanje semenišča v tekočem letu. Kje je ta denar? Eparhijalni svet mora dati račun trnovskemu okrožnemu načelniku in se za tem potruditi odpreti šole in poiskati novih učiteljev. Poprejšnji učitelji so postali vsi uradniki in pisci, zato, ker znajo ruski.

V administraciji so se zgodile oni dan nekatere premene. Tako so izvoljeni v Svištovem novi člani v „sovet“, zato, ker se je od starih govorilo, da so turkofili in grabitelji premoženja begočih Turkov. Mnogi svištovski potepuhi so sledili za prednjimi vojnimi oddelki in so plenili po turških vaseh.

Kakor so delali Svištovci, tako so delali tudi mnogi člani raznih svetov v Trnovem. V Svištovem sta sedaj dva sveta: mestni in okrožni, municipalitet je pa izprazen. Sodnijski svet še nij sestavljen, kadar bo, bo pa, kakor se vidi, iz imenovanih in ne izvoljenih členov.

Razmere mej našimi vojaki in Bulgari so najboljše. Še ne jedna ženska se nij pritožila nad vojaki. To je znamenito. Kakor hitro je prišel moj denjščik (page) k meni, je precej začel učiti bulgarsko družino Gospodovo molitev „oče naš“, veleval Bulgarom pri mizi odkritim biti in delati križ. Drugi dan jih je učil uže rusko azbuko.

Turška vojna sodnija je odkrila novi vir gospodarskih dohodkov. Turške oblastnije pobirajo vse, konfiskujejo premoženje Bulgarov, jemlje vse zlato, lepoticje, brasele in svilnato obleko ženam in hčeram bogatih kupcev in prodajajo židovom in armenskim menjalcem. V dolini Tundži se pripravljajo turški prebivalstvo bežati k Adrijanoplu in Sofiji, kamor so uže davno odpravili žene, deco in premoženje. In tako ostane Bulgarom blagoslovljena dolina Roz-Zagorje. V okolico Tetevena je prišlo okolo 5000 bašibozukov zaradi pregledovanja bulgarskih hajdukov, ki so se tam prikazali. S—n.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. novembra.

Oficijozni naznanjajo, da bode **nagodba** z Ogersko gotovo do konca tega leta gotova. — Delegacije bodo 4. decembra skupaj stopile. — Nij pa še gotovo, če se vse tako gladko izteče.

Hrvatski ban je šel v Pošto. Namen tega pota je menda reševanje vprašanja o krajiškej železnici.

Vnanje države.

O **srbskej** kneževnej proklamaciji na narod hoté dunajski viri vedeti, da je uže narajena in da se pritožuje, kako Turčija nij besede držala, ko je srbskim beguncem iz Bosne amnestijo obetala. Begunci so bili po povratku preganjani. Srbija ne more dalje gledati trpljenja svojih bratov.

Francoski republikanski „vladar“ Mac-Mahon, slavni zmaganec pri Sedanu, neče odstopiti, neče udati se večini, kakor je ustavna šega in pravica. Če bode zdanje ministerstvo dalo ostavko, hoče baje on ravno tacega sestaviti in kljubovati večini. Svojega tovariša generala Canroberta je baje ondan pri sprejemu na ramo potkal in mu rekel: „Kaj ne, ljubi tovariš, midva hočeva s pomočjo voj-

ravno, da je bilo to glavna téma njegovih razgovorov, jaz sem bil pa pri tem predmetu popolnem nesposoben slušatelj: jaz ga nijsem razumel in, sram me je priznati, zavidal sem mu, zato je bilo k mojim odgovorom primešano nekoliko žolča, s čimur se je čutil razžaljenega. Njegova ljubezen je kmalu minola, a hladnost mej nama je ostala. Ko mi pa pride enkrat bled in upaden pravit, kako da je neredno preživel noč, protivno mi postane videti ga, in začnem se oddaljevati od njega.

Kmalu dobi on službo pri poslanstvu za granico in to je bil uzrok, da nij prišel končni razdor.

Pri slovesu se najina čuvstva razbudijo z novo silo in, ločevaje se, sva se otrešla vseh postranskih nanosov, ohladivših našo družbo. Pisarila sva si, in vsakikrat, ko je Hozarov prišel v Petrograd, vedno je bival pri meni. Le čutila sva oba nekaj pogoj, ki se ne da izreči. On mi nikdar nij govoril o čuvstvih:

jaz sem bil drug njegovemu umu, a tujec njegovemu srcu.

Tako je šlo leto za letom; meni jih je minulo trinajst. Jaz ne morem povedati, ali bi se bilo moglo tako vleči moje bitje i do groba, ko bi se ne bila vsilila okoliščina, ki je vse obrnila; ali taka polna spokojnost, ker je protinaravna, se ne more dolgo držati: v vsakem slučaju jaz nijsem iskal premembe, — naletela je na-me nepričakovano, prehvala me mahoma, zavrtela me in me . . . zlomila.

Zgodilo se je tako.

Mati so imeli daljno sorodnico, po družini Makarovo. Slišal sem od domačih praviti o njenej-obupnej osodi, o pijanem, pohajkujočem možu, kateri je v svojej surovosti tako daleč šel, da jo je tepel; slišal sem to, a pozabil, kakor vse drugo, kar se nij tikalo vede, s katero sem se pečal. Zdaj je pa ta sorodnica ovdovela, zaslužek njenega moža je

šel v nič, oglašali so se razni tirjavci in ona je prišla iskat kruha v Petrograd. Mati so mi prečitali njeno solzno pismo, kjer je ona naznanjala o svojem prihodu in prosila pomoči s svetom. Tedaj sem se spomnil o njenem grenkem življenji in čutil, da sem jej dolžen pomoči.

Jaz grem z danim mi nadpisom, pozvonim in odpro mi; stopim v sobo. Prej sem si mislil, da zagledam priletno bolešno žensko, in kaj bi jej rekel, da bi jo uspokojil in podprl. Ko vstopim, me osupne, ko mesto postarane bolehe ženske zagledam pred soboj mlado, cvetočo devo. Vedel sem, da ima Makarova hčer, a v to minuto se nijsem spomnil. Pride mati in mi govorimo o reči. Sedim pri njih dolgo, trudeč se obrniti vse svoje zanimanje na to, da govori starka, a nevoljno me je odvrčala njena hči. Naenkrat se jej zdi potrebno oditi, da mi naliže še eno čašo čaja, in pomnim, kako sem bil nevoljen, da

ske red že povsod po konci vzdržati znati.“ — To je torej zadnja in prva pravica: sablja! Tako so govorili od nekdanj vsi krivičniki. Ko si nekdanji absolutni vladarji niso mogli s pravico in poštenjem več pomoči, začeli so s tlačenjem in orožjem slepo pokorne vojske in policije.

Najnovejši telegram poroča iz francoske zbornice, da je Albert Grévy nasvetoval, postaviti komisijo, ki bo preiskavala zlorabe in nepostavnosti pri volitvah; Broglie je dejal, da vlada nema nič zoper to, ali bo morda menj pristranske sodnike terjala. Nasvet je sprejet.

Bruseljski „Nord“ Angležu lordu Beaconsfieldu odgovarja na njegov (včeraj na tem mestu omenjeni) govor ob obedu, in pravi, da ker Beaconsfield naglašja samostalnost porte in vzpostavlja turške reforme na vrh, s tem le Turčijo hrabri, naj se vojuje do skrajnega proti Rusiji za program, ki ga je vsa Evropa zavrgla. Govor Beaconsfielda bo dele v to pomogel, da bo orientalsko vojsko podaljšal.

Iz Londona pišejo, da bi se parlament angleški imel sniti 13. t. m., da se pa snide najbrž nekaj dni pozneje.

Iz Rima se 11. nov. poroča: Papež je denes dajal avdijence, njegovo zdravje je precej dobro.

V italijanskem ministerstvu je železniško vprašanje naredilo malo ministersko krizo. Zanardelli je odstopil. S tem je kabinet Depretis radikalnejšega elementa osvobojen.

Dopisi.

Iz Brežic 13. nov. [Izv. dop.] Denes od 1. do 2. ure po poludne pogorelo je v pol ure oddaljenej vasi v Cundrovci na Pišeckej cesti — kjer so sama lesena in razun enega vsa se slamo krita poslopja — 9 poslopij in sicer: hiša in vsa gospodarska poslopja Jožefa Rožmana št. 9 (nij zavarovan), hiša in vsa druga poslopja Antona Vogrinca št. 12 (zavarovan pri graški družbi), gospodarsko poslopje Janeza Narata št. 13 (nij zavarovan) in gospodarsko poslopje Franca Juvanšeka št. 7 (zavarovan pri „Slaviji“). Se vé, da je tudi ves pridelek na žitu in klaji izgorel, zraven pa še en bik, ker ravno pri Rožmanu in Vogrinu nij bilo nobenega doma, razun Rožmanovih otrok od 1. do 4. let starih, ki so tudi najbrže zažgali. Škoda iznaša okolo 5000 gold., prav za prav pa veliko več, ker ljudje ne bodo imeli niti živeža in obleke, niti prostorov in klaje za živino. K sreči so prišli v kratkem Brežičani z mestno in graščinsko brizgalnico, da so vsaj sosednje tik ognja sto-

ječe stane obvarovali škode. Stala je sredi mesta tudi tretja brizgalnica, pa nismo imeli koga vpreči! Čudno — pa resnično, še bolj pa žalostno!!! Ali, Černičani, niste imeli konjev poslati v bližnje mestice po brizgalnico? Denasnji jok in stok Černskih vaščanov naj vsaj enkrat ljudi izpametuje, da si vsak svoje poslopje zavarovati da, ne pa, da se ljudje nečimurni še norčujejo, ako jih kdo prigovarja h kakemu zavarovalnemu društvu pristopiti, češ, da je boljše ta denar za premije na kup spravljati. Grajati imam tudi, da so najbližnji sosedje le zijali in roke križem držali, namesto da bi vsaj vodo nosili; eden iz druge vasi pak, ki je pred tednom sam pogorel, gledal je le od daleč! Kdor nij tega videl, bi skoraj ne mogel verjeti, da je kaj takega mogoče! Dostavljam še, da so bili c. kr. okrajni glavar, prvi mestnega odbora svetovalec, dekan, žandarmerija in drugi mestjani takoj na mestu nesreče.

Domače stvari.

— („Slovenski Narod“) je bil včeraj od c. kr. državnega pravdnštva **konfisciran** zavoljo članka ponatisnenega od nas iz slovenskega v Trstu izhajajočega časnika „Edinost“ pod naslovom: „Nečemo dežel“. Tedaj, kar je v Trstu dovoljeno pisati in tiskati slovenski, to v Ljubljani nij. Kar z istimi paragrafi in postavami delujoči tržaški državni pravdnik kot dovoljeno izpusti iz svoje cenzure, to ljubljanski konfiscira! Po tem naj bi vrag bil slovenski novinar!

— (Jutri v petek) 16. t. m. ob 9. uri do poludne bo pri c. kr. deželnej sodnji zanimiva obravnava proti znanemu dr. Erženu iz Litije. Obravnava je javna in vsacemu pristop prost.

— (Umrl) je v Cerknici Jože Gerbic, oče znanega opernega pevca zagrebškega.

— (V Bréžicah) je c. kr. okrajni šolski svet gospodični Katarini Preširen, učiteljske kandidatinji v Kranji, podelil službo učiteljice na štirirazrednej šoli.

— (Rudolfova železnica) dobi letos od države 6 milijonov in 254.000 gl. v srebru.

— („Deutsche Kehlen.“) Znano je, da so se tako krstili in se hočejo tako imenovati udje ljubljanskega filharmoničnega društva. Ta nemška ekskluzivnost, zaničevanje našega deželnega slovenskega jezika, ki se

kaže z izključevanjem vseh slovenskih pesnij, pa društvu ne tekne posebno. Lani je bilo 400 udov, letos jih je 280, kakor beremo v „Laibacher Ztg.“ Pa tudi ti niso vsi „deutsche Kehlen“ temuč mnogo jih je s slovenskimi imeni in celo s slovenskimi srci, ki sami radi ali na pol prisiljeni nemškotarsko glorio tam povečujejo s svojim slovenskim grlom in denarjem.

— (Slovensko gledališče.) V soboto 10. t. m., vršila se je druga letošnja predstava dramatičnega društva z igro „Kolikor glav, toliko želja“, prestavo Rosenove znane veseloigre „Fromme Wünsche“. Gledališče je bilo slabo obiskano, kar smo, ne samo glede kase dramatičnega društva, nego tudi oziroma predstave obžalovali, katera se je vršila prav gladko. Gospodična M. Nigrinova (Kristina) je glavno svojo nalogo dovolj dobro izpeljala; bolje, kakor smo se nadejali. Občinstvo jo je tudi pohvalilo, akopram nij bilo posebno radodarno s pohvalo. Priporočili bi mi gospodični, (katerej v prvi vrsti želimo, da ne posluša preveč prvega hvalisanja), naj se vzlasti varuje nenaravnega pretiranja. Bila je vzdajničk parkrat preglasna. O gospodični G. Nigrinovej (Ana Veljak) pak omenimo za denes le, da od nje mnogo pričakujemo, ako se bo držala zlatega vodila, da se je treba začetnici učiti in le učiti. Bili smo prav zadovoljni z njo, akopram smo tu in tam malo več razuma želeli. Pa le pogumno naprej; bo že šlo! Gospod Kocelj (Slamničar) nam je podal malo razkosano podobo svoje naloge, ter je poskušal dokazati, da včasih rutina premaga tudi — slabjši spomin. A mi smo drugačih mislij. Sicer pa priznavamo v obče njegov trud. Gospa Odijeva (Slamničarjeva žena) je korektno izpeljala svoj nalog; gospod Schmidt (Divjak) pa je bil včasih malo preveč „teatraličen“. Gosp. Šušteršič (Mešalec) se je prav hvalevredno moderiral, česar pri njem še nikdar videli nismo. G. Kajzelj (advokat) je izpolnil vestno svoj mali nalog. Ensemble je bilo prav dobro, prizorišče pa glede uravnave pohištva malo nesrečno urejeno.

— (Iz Mokronoga) se 11. novembra piše „Sl.“: Sinoči krog desete ure se je pri nas zopet čutil močan potres. Bil sem uže zaspal, ko me zibanje in pikanje po sobi vzdrami iz sanj. Ljudje pravijo, da se je celo na prostem guganje zemlje zelo čutilo. Tudi

je ona motila najin razgovor o stvari. Zato sem srkal drugo čašo do konca svojega pohoda. Prišedši domov sem priobčil materi vse podrobnosti o zadevah Makarove in močno so se čudili, da jim nijsem zinil besedice o Sonečki. „Kako, je mar Ana Petrovna tukaj brez hčere?“ poprašajo mati. Ko izvedo, da sem videl Sonečko, začnejo popraševati o njej, a potem mahnivši z roko rečejo: „Da, prav vjemam se s tobaj; ali si mar sposoben obrniti zanimanje na kako žensko? Ti, jaz menim, še starke od mlade ne umeš ločiti. Ah, Petja, Petja, poglej le, vedi, na licu se ti uže zbirajo gube, čas bi bilo, dragi moj, misliti na kako mlado gospodinjo. Večno se enemu ne more tako vleči. To je bil ljubi materini pripev, in ona ga je večkrat ponavljala.

Mej tem sem pa obrnil pozornost na Sonečko. Ali je bila ona za-me ženska? Ona je bila sorodnica, skoraj še deklica, no, z eno besedo, ona je bila Sonečka. Stara je šestnajst let; ima temne lase, lice rujavkasto z

rudečico, oči krasne, vidi se, da je dobra deva. Vse to sem zapazil. Kaj pa je tacega! Pusti, naj gledam celo uro na kako podobo, tak mi nij mogoče se zagledati va-njo.

Tako sem menil, in ne pomislil, da je to srečanje za-me osodepolno, da krasna deva nij podobica in da je zblizenje z mlado devo za mene novost; da je pa ona sorodnica, to je še tem huje, zblizenje je še hitreje in manj izbežljivo. Z eno besedo, jaz se je nijsem štel za nevarno sebi, a v tem je bilo tudi moje pogubljenje. Videli smo se neprestano s sorodnicama: mi pri njih, one pri nas. Moj trud z vedami je končan, moti me Makarova, a prav se mi zdi. Zaljubim se v Sonečko in ko bi ne bil priča valovom ljubezni svojega prijatelja Hozarova, ne izpoznal bi morebiti tako skoro stanja svoje duše.

Sonečka, moja Sonečka! ko se spomnim v to minuto, kako si me zasledila pletočega stihe v tvojo čast, mene trinajstletnega profesorja, resnega, piščega pesni, ko sem bil

tako zamišljen, da te nijsem zapazil in skril jih, kako si ti izza mojega pleča jih prečitala in razumela, da te ljubim. Sedel sem jaz, kakor obsojen na smrt, pričakovaje, da me precej obsuješ s posmehi in prezrenjem, a ti si me okrepčala s svojim sladkim pogledom. Jaz ne pomnim kako, v kakih besedah, jaz se ne spominjam, odkodi se je vzela pri meni tolika smelost: jaz sem ti povedal svojo ljubezen. In glej — o minuta, koje ne pozabim nikdar! — ti si obvila moj vrat z roko, ti si naredila, da sem povzdignil na-te svoje zbegane oči in s svojim poljubom dal ti svojo dušo, vso, za vselej! Plačem, ko pišem to, zakaj nijsem umrl tedaj! preživeti take minute, se pravi, preživeti srečo.

In glej! ne prejde leto našemu soznanju in midva sva mož in žena. Roditelji najini so v veselji, radost moje materij nema predelov. Jaz sem se čudil, ko sem videl, da se ona more tako radovati: Kak egoist sem bil do tega časa! (Dalje prih.)

pred kakimi 14 dnevi je bil enkrat, vendar rahlejši potres. — Vreme smo imeli uže več tednov zaporedoma lepo, po dnevi je solnce prav toplo gredo; brž ko ne se bo pa Martinovo leto z današnjim dnevom poslovilo, ker oblaki nebo prepregajo in veter brije. Bilo bi pa tudi zelo potreba dežja, ker v hribih uže jako vode pomanjkuje, celo v nekaterih vodnjakih je je zmanjkalo. Strni pa se zbog suše ne morejo zarasti.

— (Iz Gorice) se nam 12. t. m. piše: Te dni so se vršili učiteljski izpiti za meščanske in ljudske šole v Gorici in Trstu. V Gorici je delal eden za meščanske in eden za ljudske šole. Oba sta lansko leto bila pala. Letos je jima bila boginja Fortuna milejša. Kandidat za meščanske šole delajoc dobil je št. 2., za ljudske šole delajoči pa št. 3. V Trstu oglasilo se je baje 17 učiteljev k izpitu. Izid mi še nij znan.

— (Iz goriških Brd) se nam piše 10. t. m. V M. župani g. T., ki je l. 1868 govoril na taboru v Biljani. Zahteval je na taboru vpeljavo slovenščine v šolah in uradu, bil je vedno vnet Slovenec. A variatio delectat — postal je g. T. odpadnik. On uraduje italijanski! Mož kaže, da nema značaja.

— (Gozdni požar.) 3. t. m. je, kakor poročta „Cill. Ztg.“, pri Poljanah, v celjskem okraji, nastal v gozdu, ki je svojina ljubljanskega knezoškofa, ogenj, ki je uničil 10 orlov. Mislijo, da je kdo navlašč užgal.

— (Poskušen umor.) Južne železnice stražnik v Ptuj, Ivan Stojka, bil je pred nekimi dnevi zvečer, ko je bil v svoji stražnici, od nekoga skozi okno obstreljen in so ga morali težko ranjenega prenesti v ondotno bolnico.

Razne vesti.

* (Plevna.) Turki in Bulgari imajo legendo o Plevni, zakaj da se ona imenuje „nepremagljiva“. To ime ima ona uže od časa Bajazeta Velikega (ki se je rodil l. 1347, umrl pa je 1403. leta). Ko je on pregnal bulgarskega carja in podvrget si deželo, se mu ustavi Plevna. Kljub silnim naskokom so se meščanje branili tako energično, da Bajazet nij mogel vzeti mesta. To je sicer le legenda, a ne zgodovinska dokazana istina. Ona nam dalje pripoveduje, da je Plevna držala se 66 let, dasiravno so si Turki vse žile napenjali, da bi jo vzeli. Načelnik vojščakov, ki so bili zaprti v Plevni, je dobil od svojih protivnikov, ki so visoko čislali njegovo hrabrost in stanovitnost, naslov gazi — zmagovalca; in še le pod njegovim naslednikom je padla Plevna v oblast Turkom, ker so se prebivalci podali, siti vednega obleganja. Sedaj bi se ta pravljica kmalu potrdila, da je Plevna — „nepremagljiva“.

* (V reškej tovarni za torpede) so naročile torped: Nemčija 200, Francoska 200, Danska 50, Švedska in Norvegija 50, Rusija 100, Portugalijska 200, Angleška 200 — tedaj vkupe 1000 torped, mej katerimi niso vštete torpede, ki jih je ondi vzela naša država.

* (Stara nevesta in mlad ženin.) V toplicah na Češkem je bila 6. t. m. poroka, katerej se ima po pravici vsakdo čuditi. Nевesta je bila v 66. letu, ženin v 24. — tedaj celih 42 let razlike in vendar pravijo, da ju je zvezala čista ljubezen, a da nikakor nij premočilo nevestino premoženje siromašnega ženina, da je stopil v zakon.

* (Policijskega komisarja napled.) Včeraj teden je bil nekovej prodajalki sadja na Dunaji ukraden cel zaboj jabolok. Vedelo se je, da so bili pri tem v zvezi trije tatovi, nu branjevka nij tega kar nič naznala sodniji. Kar za malo dnij pozneje izve, da so dobili tatu nje jabolok ter so ga uže

zaprli. Ženica je hitela takoj na policijo, tam izvedela, da je tat uže shranjen, a povedali so jej tudi, da se je našel uže pravi lastnik jabolok, ki je bil tudi prišel po nje ter jih je uže odnesel. Zdaj so se šele odprle oči komisarju in branjevki, ko sta se do dobrega pomenila, da je najbrž drug tatov se izdal za lastnika ukradene stvari in takó opeharil celo komisarja policije. Ker zahteva okradenka povračila od komisarja, jeli so iskati tatov, ker bi varuh pravice res nerad plačal ukradeno vrednost onih jabolok iz svojega žepa.

* (Velikansk rop.) 2. novembra je strašna novica prešinila mesto Lugo na Italijanskem, kajti ob polu 10. so našli mestnega blagajnika in vodjo narodne banke umorjenega v svojem uradu, a iz blagajne je bilo upravnih 40.000 lir, mej njimi 27.000 lir imovine mesta samega. Umorjeni je umrl za 25 ranami ter se je kakor je izpoznati bilo, do zadnjega hipa vrlo branil napadovalcem.

* (Zgorela) je sredi pota iz Leitha v Bombaj na morji ladija „Hampdon“, ki je vozila 2000 ton oglja. Pomorščaki so se skušali v čolnih rešiti, a samo 19 jih je prispelo na bližnje sejhelske otoke, o drugih ne vedo ničesar in so najbrž poginili.

Tuji.

12. novembra:

Evropa: Zwiedinek iz Gradca.
Pri Slonu: Stare iz Mengša. — Freisinger iz Dunaja. — Gaiger iz Zagreba. — Weizman iz Maribora. — Treven iz Idrije.
Pri Malici: Ballis iz Loža. — Manspurger iz Trsta. — Wohlmutz iz Prage. — Schmidt iz Dunaja.
Pri Zamerci: Till iz Celovca. — Steinberger iz Trsta.

Dunajska borza 14. novembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63	gld.	15	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	"	45	"
Zlata renta	73	"	80	"
1860 drž. posojilo	112	"	—	"
Akcije narodne banke	827	"	—	"
Kreditne akcije	203	"	90	"
London	119	"	15	"
Napol.	9	"	58 1/2	"
C. kr. cekini	5	"	69	"
Srebro	106	"	10	"
Državne marke	58	"	95	"

Dober prodajalec na drobno,

ki je vojake odsluži, ter nij več prav mlad, sprejme se v neko prodajalnico na Kranjskem. On mora pa tudi znati opravljati poštno službo, ter mora iz te stroke imeti potrebnega izpita. Ponudbe naj se vpošljejo F. Müllerjevemu Annoncen-bureau v Ljubljani. (332—3)

Najboljše in najcenejše

obleke

za gospode, dečke in otroke!

Mestne, potne in lovske kožuhe

na veliko izbiri prodaje

M. Neumann,

v Ljubljani, v slonovih ulicah št. 11.

Potni kožuhi, s sedmogradci in šopni, podloženi po 45 gl.

Lovski kožuhi, z belo jag-njetino 16 "

Mencičkovi 20 "

Mencičkovi iz lodna 14 "

Zimske suknje 18 "

Suknje za doma 12 "

Suknje za na lov iz lodna 8 "

Zimske hlače 6 "

in več.

Najnovejše in najelegantnejše

v konfekciji za dame.

Vnanje naročbe se izvršujejo točno s povzjetjem, kar komu ne gódi, zamenja lahko z drugim. (341—1)

Samo z nakazanimi novci se more naročiti:

II. snopič slov. narodnih pesnij.

Na 22 straneh velike 8° obsega 22 manj poznanih, četveroglasno upravljenih domačink. Cena 90 kr. Novi gg. naročniki dobé I. in II. snopič za 1 gld. 50 kr. — Gluha pisma in listnice se prezirajo. Kanal (Primorsko).

(334—2) Josip Kocijančič,

1000 gold.

se sprejme takoj kot prvi dolg na nekov málin z žago na vodo pri Celji, ki je cenjen na 12.000 gold.

Ponudbe sprejema iz prijaznosti administracija „Slov. Naroda“. (340—2)

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezní, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicín in stroškov; zdravi vse bolezní v želodcu, na živcih, dalje prsna, i na jetrah; šlez-l naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkas iz mej 80.000 sprideval zdravih, brez vsake medicíne, mej njimi spridevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicíne na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofjine Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje sastonj.

Kratki izkas iz 80.000 spridevalov.

Spridevalo št. 73.670.

Spridevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodejni v obistih in mehurji, trganje v mehurji l. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsni boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezní, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Priprčal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam: James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Iskušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najboljše spridevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spridevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badenako), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spridevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalescière ozdravila me je popolnem strašnih želodčnih in čutnicnih boleznij, katere so me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na oeni, ko pri zdravilih.

V plehaših pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 fant 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalescière-Biscuiten v pušicah in Revalescière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gl. 40 kr., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gl.

Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wall-Engelmann št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dajaska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Škar, J. Svoboda, lekar pri „Zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodam, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Roccaia J. Hirschn, v Zadru pri Andreoviču. (147)